

valgets Betænkning*) har i sin Tid været omdeelt.

Ordføreren (Lüttichau): Det vil af den foreliggende Betænkning være erfaret, at Udvalget ikke har fundet Anledning til at afvige fra Lovudkastet, saaledes som det foreligger. Grundene, hvorfor man har troet at maatte henholde sig dertil, indeholdes i Betænkningen, hvortil jeg skal tillade mig at henholde mig. Jeg har kun den ubetydelige Bemærkning at gjøre, at der i Slutningen af Udvalgets Betænkning staaer aldeles vigtige Bestemmelser; det er en Trykfeil, det skal være aldeles vigtige Bestemmelser.

Orsted: Jeg kan dog ikke tilbageholde, at jeg har hørt nogen Tvivl med Hensyn til den Grundsetning, hvorfra nærværende Lovudkast gaaer ud. Spørgsmaalet er, som det ærede Thing vil have erfaret, det: Hvorvidt de Personer, som forhen vare frie for Børnepligt, og som havde ved Stilling paataget sig Tjeneste for Andre, inden Forordn. af 12te Februar 1849 udgik, skulle være forpligtede til, foruden at udføre den Pligt, de have paataget sig, ogsaa at udføre den personlige, ved Forordn. 1849 dem paalagte Pligt, fra hvis Opfyldelse paa den i Loven foreskrevne Maade de ere forhindrede ved den Tjeneste, de isorveien havde paataget sig. Det kan — som ogsaa de forelagte Motiver vise — være Tvivl underkastet, om der ogsaa kan være nogen Forbring, at gjøre til dem om at erstatte den Afgang, Armeen har lidt, ved at de ikke selv paa egne Vegne have kunnet opfylde nogen Børnepligt, fordi de vare forpligtede til at opfylde den Børnepligt, de havde paataget sig for Andre, — om der paaligger dem Erstat-

ning derfor og hvorledes den skal gives. Hvad der i mine Tanker taler mod en saadan Pligt, er, at det var en aldeles lovlig Handling, som havde sat dem ud af Stand til at opfylde deres egen Børnepligt paa den Tid og den Maade, som ved Loven er foreskrevet, og naar de altsaa ikke ere komne til at opfylde nogen Børnepligt i deres eget Navn, maa dette sættes ved Siden af andre tilfældige Hindringer, som gjøre, at Loven ikke har kunnet anvendes. Saaavidt jeg skjønner, kunne de, naar dette Tilfælde skulde bedømmes efter de gjældende Love, ikke tilpligtes at gjøre nogen ny Tjeneste, og, forsaavidt det er bemærket, at Landmilicesestjonerne have været af ulige Mening i den Henseende, og de Børnepligtige altsaa maatte have været underkastede forskjellig Behandling, stod jo den Udvei at appellere en Sag, hvor slikt Spørgsmaal opstod, til Højesteret aaben for dem, som fandt sig præjudicerede. Havde man da erhvervet en Højesteretsdom for dette Spørgsmaals Afgjørelse, saa vilde Sagen dermed eengang for alle have været afgjort, og, isald Dommen faldt ud mod de Paagjældende, var der jo Leilighed til at gjøre de Tømpelser, Lovudkastet indeholder, og som vistnok i sig selv ere overmaade billige. Det er vist, at de paa en Maade blive bedre stillede end deres Medborgere i lignende Forhold, naar ingen anden, særlig Børnepligt forlanges af dem end den, de have paataget sig for Andre; men det maa bemærkes, at, uagtet Loven af 12te Febr. 1849 gaaer ud paa at indføre den fuldstændigst mulige Lighed med Hensyn til Børnepligten, saa at hverken Fødselsforhold, Standsforhold, Bestæftigelse eller huuslig Stilling i Regelen kan faae Indflydelse derpaa, har denne Lov dog hverken kunnet eller villet affasse tilfældige Omstændigheders Indflydelse paa Uvædselsen af denne Pligt.

*) Den af Udvalget (Lüttichau, D. Nielsen, Bor-gen, Lillisch og Mortensen) afgivne Betænkning findes i Anhang B under Nr. XXXV Sp. 365—368.